

9. Transport

Transport publiczny

W większości, głównym środkiem transportu publicznego w kraju są autobusy. Irlandzkie przedsiębiorstwo autobusowe nazywa się Bus Éireann. Oferuje ono wiele różnych usług przewozowych, m.in. linie podmiejskie dla większych miast (takich jak np. Waterford), linię Expressway (autokary kursujące między miastami) oraz Eurolines (autokary na trasach międzynarodowych w Europie). Na obszarach wiejskich można korzystać z linii Stage Carriage – autobusów kursujących kilka razy dziennie zatrzymujących się gdzie potrzeba na żądanie, lub usług Rural Services – dowożących raz w tygodniu mieszkańców okolicy do miejscowości, w której odbywa się jarmark. Autokary linii Expressway kursują pomiędzy większymi miastami. Nie ma potrzeby wcześniejszej rezerwacji miejsca, wystarczy kupić bilet w autokarze. W każdym hrabstwie działa także szereg prywatnych firm przewozowych.

Linia Eurolines umożliwiała dotarcie do 1500 miejsc w Europie. Szczegółowy rozkład jazdy oraz ceny biletów można znaleźć na podanej poniżej stronie internetowej.

Inicjatywa transportu wiejskiego (Rural Transport Initiative) oferuje usługi przewozowe dla mieszkańców obszarów wiejskich. Więcej informacji można znaleźć w lokalnym spisie adresów lub najbliższym ośrodku CIC.

W regionie Południowego Wschodu stosunkowo dobrze funkcjonuje również transport kolejowy. Państwowe przedsiębiorstwo kolejowe nazywa się Iarnrod Éireann. Opłaty za przejazd są zależne od wielu czynników, aby zatem znaleźć najlepsze rozwiązanie dla swoich potrzeb, a także aby zapoznać się z rozkładem jazdy, najlepiej zajrzeć na podaną poniżej stronę internetową.

Dane kontaktowe

Bus Éireann www.buseireann.ie

Iarnrod Éireann (koleje irlandzkie)

www.iarnrodeireann.ie

Adresy także w spisie Golden Pages

Bezpieczeństwo

W Irlandii obowiązuje ruch lewostronny. Każda osoba podróżująca samochodem ma obowiązek zapiąć pasy bezpieczeństwa – zarówno na przednim, jak i tylnym siedzeniu. Prawo nakazuje także stosowanie odpowiednich zabezpieczeń dla wszystkich dzieci poniżej dwunastego roku życia, w zależności od wzrostu. Zaleca się, aby dzieci te podróżowały na tylnym siedzeniu. Odpowiedzialność za przestrzeganie tych przepisów spoczywa na kierowcy. Ograniczenie prędkości w miastach, wioskach oraz innych obszarach zabudowanych wynosi 50 km/h, chyba że określono inaczej. Na pozostałym terenie, ograniczenie prędkości, w zależności od rodzaju drogi, może wynosić 80 km/h, 100 km/h lub 120 km/h. Na drogach można spotkać patroly policji, zarówno w oznaczonych, jak i nieoznaczonych radiowozach, które kontrolują prędkość

przejeżdżających pojazdów. W Irlandii obowiązuje system punktów karnych, zgodnie z którym punkty przyznawane są za naruszenie przepisów, np. przekroczenie dozwolonej prędkości, używanie telefonu komórkowego podczas jazdy, niebezpieczne wyprzedzanie lub brak przestrzegania sygnalizacji świetlnej. Kierowcy przyłapani na powyższych wykroczeniach karani są mandatem, a ich prawo jazdy obciążane jest punktami karnymi (12 punktów karnych zgromadzonych w ciągu 3 lat oznacza utratę prawa jazdy).

Irlandzkie prawo zabrania prowadzenia pojazdu pod wpływem narkotyków, natomiast dopuszczalny poziom alkoholu we krwi wynosi 80 mg/ml. Nie ma jednak czegoś takiego jak bezpieczna ilość alkoholu, który można wypić – niektóre osoby po wypiciu jednego drinka mogą przekroczyć dozwolony limit, a inne nie. W Irlandii nie ma akceptacji społecznej dla prowadzenia pod wpływem alkoholu. Policja jest uprawniona do sprawdzania alkomatem wrywkowo zatrzymanych kierowców. Szczegółowe informacje na temat przepisów drogowych, znaków drogowych itp. można znaleźć w książce „Rules of the Road” (przepisy ruchu drogowego), dostępnej w bibliotekach i księgarniach.

Prawo jazdy

Posiadacze prawa jazdy wydanego w kraju należącym do UE, a także w Norwegii, Islandii lub Liechtensteinie, mogą posługiwać się nim na terenie Irlandii przez cały okres jego ważności. Można złożyć wniosek o wymianę takiego prawa jazdy na irlandzki dokument w ciągu roku od momentu przybycia, jednak nie ma takiego obowiązku. Posiadacze prawa jazdy wydanego w innym kraju niż wymienione powyżej mogą posługiwać się nim na terenie Irlandii przez okres do 12

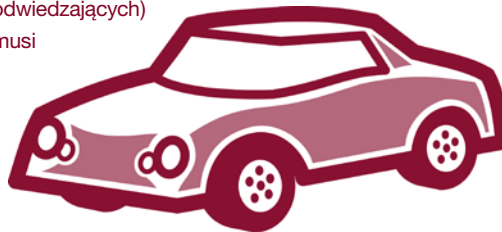
miesiący. Planując dłuższy pobyt, powinni złożyć wniosek o wydanie irlandzkiego prawa jazdy w urzędzie władz lokalnych. Posiadacze prawa jazdy wydanego w Australii, RPA, Japonii, Szwajcarii, Korei Południowej, Jersey, Wyspie Man lub Gibraltarze mogą wymienić je na irlandzki dokument w ciągu roku od momentu przybycia, bez konieczności ponownego zdawania egzaminu na prawo jazdy. Prowadząc pojazd w na terenie Irlandii, zawsze należy mieć przy sobie prawo jazdy.

Składanie wniosków

W pierwszej kolejności należy złożyć wniosek do urzędu władz lokalnych o wydanie tymczasowego prawa jazdy (provisional licence), które na ogół jest ważne przez 2 lata. Aby móc je uzyskać, trzeba najpierw zdać teoretyczny test na prawo jazdy (pisemny test z przepisów ruchu drogowego). Po otrzymaniu tymczasowego prawa jazdy można rozpocząć praktyczną naukę jazdy. Posiadacze pierwszego tymczasowego prawa jazdy nie mogą jednak prowadzić pojazdu bez obecności osoby posiadającej pełne prawo jazdy (full licence). Po zdobyciu odpowiednich umiejętności praktycznych, można złożyć wniosek o wydanie pełnego prawa jazdy. W tym celu należy zdać egzamin ustny oraz egzamin praktyczny. Pełne prawo jazdy musi być przedłużane co 10 lat.

Podatek rejestracyjny (Vehicle Registration Tax - VRT)

Każdy pojazd na terenie Irlandii (poza pojazdami tymczasowo wwożonymi przez odwiedzających) musi

zostać zarejestrowany w Urzędzie Skarbowym (Revenue Commissioners). Osoby przeprowadzające się do Irlandii lub przebywające już na jej terenie, które importują lub nabywają na miejscu samochód, muszą wykonać trzy czynności:

- opłacić podatek rejestracyjny (VRT),
- ubezpieczyć samochód,
- opłacić podatek drogowy (motor tax).

Podatek rejestracyjny jest opłacany w momencie rejestracji pojazdu. Brak uiszczenia tego podatku karany jest konfiskatą pojazdu oraz konsekwencjami karnymi. Czas, jaki może upłynąć od sprowadzenia pojazdu do kraju do zarejestrowania go jest ściśle ograniczony. Formularz otrzymany po opłaceniu tego podatku pozwala uiszczyć podatek drogowy.

Z podatku VRT zwolnione są następujące osoby:

- przyjezdni przebywający w Irlandii tymczasowo, którzy byli właścicielami pojazdu za granicą przez okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- osoby, które przeprowadziły się na stałe do Irlandii oraz były właścicielami pojazdu za granicą przez okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- niektórzy kierowcy niepełnosprawni,
- dyplomaci.

Więcej informacji na temat podatku VRT można uzyskać na stronie www.revenue.ie.

Insurance

Ubezpieczenie pojazdów mechanicznych jest w Irlandii obowiązkowe. Prowadzenie pojazdów nieubezpieczonych jest zabronione, a nalepka potwierdzająca opłacenie ubezpieczenia (insurance disc)

powinna zawsze być wyeksponowana na przedniej szybie. Koszt ubezpieczenia waha się dość znacznie w zależności od firmy ubezpieczeniowej, dlatego warto zapoznać się z różnymi ofertami. Niektórzy ubezpieczyciele akceptują zniżkę za bezszkodową jazdę uzyskaną za granicą, jednak należy wtedy przedstawić pisemną dokumentację przebiegu ubezpieczenia, a każdy wniosek rozpatrywany jest indywidualnie. Dotyczy to także pojazdów zarejestrowanych poza granicami Irlandii. Policja ma prawo zarekwirować samochód użytkowany w Irlandii bez ubezpieczenia, a właściciel może zostać obciążony wysoką grzywną bądź karą pozbawienia wolności.

Podatek drogowy

Za każdy pojazd należy także opłacić podatek drogowy (motor tax). Wysokość tego podatku zależy od pojemności silnika – im większy silnik, tym wyższy podatek. Nalepki potwierdzające opłacenie podatku drogowego (podobnie jak nalepki ubezpieczeniowe) należy wyeksponować na przedniej szybie samochodu. Po wykupieniu pierwszej nalepki dot. podatku drogowego, jej ważność można przedłużyć przez Internet. Więcej informacji oraz formularze zgłoszeniowe można otrzymać w urzędzie ds. podatków drogowych/praw jazdy (Motor Taxation/Drivers' Licence Office – dane kontaktowe poniżej).

Państwowy przegląd stanu technicznego pojazdu (National Car Test – NCT)

Wszystkie pojazdy, które mają co najmniej cztery lata, muszą być poddane przeglądowi technicznemu, w celu zapewnienia, że są bezpieczne. Samochody, które pomyślnie przejdą przegląd, otrzymują nalepkę NCT, którą również należy wyeksponować na przedniej szybie. Nalepka jest ważna przez

2 lata, po upływie których wymagany jest kolejny przegląd. Pojazdy, które nie przejdą przeglądu NCT nie mogą być używane w miejscach publicznych.

Parkowanie

Parkowanie jest zabronione na drogach i ulicach oznaczonych podwójną, żółtą linią, na chodnikach oraz w obrębie 5 metrów od skrzyżowania. Parkowanie na ulicach oznaczonych pojedynczą, żółtą linią jest zabronione w określonych godzinach. Godziny te są wyszczególnione na umieszczonym w pobliżu znaku (zazwyczaj 8:30 – 18:30, od poniedziałku do soboty). Samochodom zaparkowanym w niedozwolonym miejscu grozi odholowanie lub założenie blokady na koło. Stosowanie blokad w danej okolicy

sygnalizowane jest na znakach.

Kierowcy niepełnosprawni mogą ubiegać się o pozwolenie na parkowanie na miejscach przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych. W niektórych miastach obowiązuje system płatnego parkowania. System taki może opierać się na parkomatach bądź kartach postojowych. Samochody zaparkowane w obszarze objętym kartami postojowymi (sygnalizowanym na znakach informacyjnych), muszą mieć taką kartę wyeksponowaną za szybą. Właściciele samochodów, które pozostają na miejscu parkingowym mimo upłynięcia czasu zaznaczonego na karcie, mogą zostać ukarani mandatem lub blokadą na koło. Karty postojowe można nabyć w wybranych kioskach (newsagents), natomiast parkomaty znajdują się na ulicy.

Dane kontaktowe

Urzędy ds. podatku drogowego

Carlow, Athy Road, Carlow

Tel: 059 9170342

Email: motortax@carlowcoco.ie

Kilkenny, County Hall, John's St, Kilkenny

Tel: 056 779 4100

Email: motortax@kilkennycoco.ie

North Tipperary

Kickham Street, Nenagh

Tel: 067 44701/8

Email: motortax@northtippcoco.ie

South Tipperary

Emmet Street, Clonmel

Tel: 052 34444

Friar Street, Cashel

Tel: 062 64700

Email: motortax@southtippcoco.ie

Waterford

Cathedral Sq., Waterford. Tel: 051-849972

motortax@waterfordcoco.ie

Shandon Road, Dungarvan. Tel: 058 22087

Email: motortax@waterfordcoco.ie

Wexford, County Hall, Wexford

Tel: 053 9176333

Email: motortax@wexfordcoco.ie

Examinatory na prawo jazdy

www.drivingtest.ie

Państwowa stacja przeglądu stanu technicznego pojazdów (National Car Testing Service Ltd.)

Obsługa Klienta, Citywest Business

Campus, Lakedrive 3026, Dublin 24

Tel: 1890 200670

Email: info@ncts.ie

www.ncts.ie